מפלגוס . דרבנן ורבי שמעון בנביא בעוקר כל הגוף בעטרה סוכבים ואומר לעוביה ברוח הקודש מפי הגבורה להתגבאות לעקור כל מלות עבודה סוכבים מן התורה לא לקיים מקלה ולבטל מקצת בהאי היא דקאמרי רבנן סקילה משום דבהאי עניינא דכתיב: תורה אור

מחלוקת בעוקר הגוף דעבודת כוכבים וקום מקצת וביטול מקצת דעבודת כוכבים דרחמנא אמר "מן הדרך" אפילו מקצת הדרך אבל עוקר הגוף דשאר מצות דברי הכל בתנק וקום מקצת וביטול מקצת דבשאר מצות דברי הכל פטור מתיב רב המנונא "ללכת" זו מצות עשה "בה" זו מצות לא תעשה ואי סלקא דעתך בעבודת כוכבים, עשה בעבודת כוכבים היכי משכחת לה? תרגמה רב חסדא יונתצתם" רב המנונא אמר מחלוקת בעוקר הגוף בין בעבודת כוכבים בין בשאר מצות וקום מקצת וביטול מקצת דעבודת כוכבים דרחמנא אמר "מן הדרך" אפילו מקצת הדרך אבל קום מקצת וביטול מקצת דבשאר מצות דברי הכל פטור ת"ר המתנבא לעקור דבר מן התורה חייב, לקיים מקצת ולבטל מקצת ובעבודה עיבדוה ולמחר בטלוה" דברי הכל חייב אבי סבר לה כרב חסדא ומתרץ לה כרב חסדא רבא סבר לה כרב המנונא ומתרץ לה כרב המנונא אבי סבר לה כרב חסדא ומתרץ לה כרב חסדא המתנבא לעקור דבר מן התורה דברי הכל בתנק לקיים מקצת ולבטל מקצת ר"ש פוטר והוא הדין לדבנן, ובעבודת כוכבים אפילו אומר "היום עיבדוה ולמחר בטלוה" חייב מר כראית ליה ומר כראית ליה רבא סבר לה כרב המנונא ומתרץ לה כרב המנונא המתנבא לעקור דבר מן התורה בין בעבודת כוכבים בין בשאר מצות חייב מר כראית ליה ומר כראית ליה, לקיים מקצת ולבטל מקצת בשאר מצות ר"ש פוטר והוא הדין לרבנן, ובעבודת כוכבים אפילו אומר "היום עיבדוה ולמחר בטלוה" חייב מר כראית ליה ומר כראית ליה

א"ר אבהו א"ר יוחנן "בכל אם יאמר לך נביא "עבור על דברי תורה" שמע לו חוץ מעבודת כוכבים שאפילו מעמיד לך חמה באמצע הרקיע אל תשמע לו תניא רבי יוסי הגלילי אומר הגיע תורה למוף דעתה של עבודת כוכבים לפיכך נתנה תורה ממשלה בה שאפילו מעמיד לך חמה באמצע הרקיע אל תשמע לו תניא א"ר עקיבא חס ושלום שהקדוש ב"ה מעמיד חמה לעוברי רצונו אלא כגון תנויה בן עזור שמתחלתו נביא אמת ולבסוף נביא שקר: וזוממי בת כהן: מנהני מילי? אמר רב אחא בריה דרב איקא דתניא: ר' יוסי אומר מה ת"ל "ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו? לפי שכל *המזוממין שבתורה, זוממיהן ובועליהן כיוצא בהן, בת כהן: *היא בשריפה ואין בועלה בשריפה, זוממין איני יודע אם לו הקב"ה, כשהוא אומר "לעשות לאחיו" *לאחיו ולא לאחותו:

מר כדעים ליה כו' . לרבנן בסקילה לרבי שמעון בחנק *והוא הדין לרבנן, ולרב המנונא הא דנקט "ר' שמעון" דבתרא הוא לטמר ואפילו "מחנק" לרבי שמעון "מסקילה" דמחייבי ליה רבנן בשורר את הכל: **אם יאמר לך נביא** . המוחזק עבור על דברי תורה הכל לפי תקנת השעה כגון אליהו בהר הכרמל בשחוטי חוץ: **נתנה סמורה ממשלה בה** . כגון תנויה בן עזור ואשה כרלטו דכתיב (דברים יג) ונתן אליך אות או מופת: **שמחילנו נביא פסח** . כגון חגגיה הנביא והאי "ונתן אליך אות" בשולו נביא אמת יתן לך אות בנבואה אחרת ולבסוף כשיחזור להרשיע יאמר לעבוד עבודה זרה וסמוך עלי שהרי מוחזק אני על ידי אות ומופת שנתתי לך כבר: *(לרשום **הבעל** . כגון מסרה האב לשליחי הבעל ועדיין היא בדרך ולא קיימן בה בית אביה: **לאומה מיפה** . שהיו מחייבין את הגידון: **וכומלה** . כלומר וכל הבעלים נידונין כמיתה הנבעלת חוץ מבעל בת כהן:) **אם ס"ל לאמיו** . לכתוב "אשר זמם לעשות" ולישתוק: **אם לו סוקלו** . לבעל שהיו מחייבין אותו חנק: **אם לא** . שמחייבין אותה שריפה: **לאמיו ולא לאמותו** . כל היכא דבעדותן מחייבין אים ואשה ודינן חנוק כי הכא, ט הוקשו:

הדרן עלך אלו הן הנחנקין

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא .

מעיקרא איירי באדם מיתות ומפרש ואזיל להו לטולהו והדר מפרש הני דאין להם חלק לעולם הבא: **פ"ג פטורין אין שמיים שמיים מן הפורים** . *שטפר במדרשים דדרשינן בגמרא לקמן "מניין לתחיית המתים מן התורה" ואפי' יהא מדה ומאמין שיחיו המתים אלא דלא רמיזא באורייתא, כופר הוא האומר ושוקר שיש תחיית המתים מן התורה מה לנו ולאמונתו וכי מהיכן הוא יודע שכן הוא הלך ספר גמרא הוא: **אפיקורוס** . מפרש בגמרא: **ספרים סתיונים** . מפרש בגמרא: **גמ'** ויהי

[מסורת הש"ס]

נ"ל מבנה

מה' אומאים באה מלקי ריש וחכ' בעינן נביא הזוקר: ב) בעיר מצות

הסבר בריתא לפי ג' שיטות האומאים

מן ד"ה לרשות עד ד"ה מה תל שייך למתני' לפיל סמ.

[סוריות ד:]

[סס ד:]

* עיין בריטבא בשם מקצת מפרשי ר"ש פטור

נ"ל

נביא האומר שיאמר לעבור ב) על שאר מצות

[ר"ג המזומנין]

[לפיל נא.ע"ש]

[סס:]

* עיקר כאיש ... אות מלות

דברים יט [הקהו ממש חיבות ועשיתם לו כאשר זמם לעשות: נראה דלא נפק מן הכירסא אלא עיקר פי' דמלחמת בפירש"י סה ת"ל לאחיו]

סוה דבור בפ"ש רבינ"ל

פאא א מיי' פ"ח מהלכות יסודי התורה הל"ג וכלים וסייגו לפי שפס ועיש:

א ב מיי' פ"ג מהלכות תשובה הלכה ס:

ב ג מיי' שם הלכה ו:

נ"ל מבנה

מה' אומאים באה מלקי ריש וחכ' בעינן נביא הזוקר: ב) בעיר מצות

הסבר בריתא לפי ג' שיטות האומאים

מן ד"ה לרשות עד ד"ה מה תל שייך למתני' לפיל סמ.

מבנה

אבי' רבא

גליון הש"ס

מתני' כל ישראל יש להן חלק . עי' כתובות דף קג ע"ב תוס' ד"ה מזומן: שם האומר אין תחיית המתים. עי' בוסף ד"ה ע"ל תוד"ה כל: שם סהוגה לת סס. עי' סוכה דף כ' ע"ל תוד"ה יוד"ה ה"ל. שבועות דף לד ע"ל תוס' ד"ה נאלף: גמ' מדה כנגד מדה. עי' סוטה דף מ' ע"ב:

כי כ"ש אין זה מדברי רש"י

[מסורת הש"ס]

[ר"ג המזומנין]

[לפיל נא.ע"ש]

[סס:]

* עיקר כאיש ... אות מלות

דברים יט [הקהו ממש חיבות ועשיתם לו כאשר זמם לעשות: נראה דלא נפק מן הכירסא אלא עיקר פי' דמלחמת בפירש"י סה ת"ל לאחיו]

הדרן עלך אלו הן הנחנקין

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר "ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר" *ואלו שאין להם חלק לעולם הבא: *האומר: אין תחיית המתים מן התורה, ואין תורה מן השמים, ואפיקורוס (ר"ע) אומר אף הקורא בספרים החיצונים *והלוחש על המכה ואומר "כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך" (אבא שאול) אומר אף *"והגיגה" את השם באותיותיו: *שלשה מלכים, וארבעה הדיוטות אין להן חלק לעולם הבא: שלשה מלכים ירבעם אחאב ומנשה ר' יהודה אומר מנשה יש לו חלק לעולם הבא שנאמר "ויתפלל אליו *"וישמע תחנתו וישיבהו ירושלים למלכותו" אמרו לו למלכותו השיבו ולא לחיי העולם הבא. השיבו ארבעה הדיוטות בלעם ודואג ואחיתופל וגחזי: **גמ'** וכל כך למה? תנא הוא כפר בתחיית המתים לפיכך לא יהיה לו חלק בתחיית המתים שכל מדותיו של הקב"ה מדה כנגד מדה דאמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן מניין שכל מדותיו של הקב"ה מדה כנגד מדה? שנאמר "ויאמר אלישע שמעו דבר ה' [וגו'] כעת מחר סאה סלת בשקל וסאתים שעורים בשקל בשער שומרון" וכתיב "ויען השליש (המלך) אשר נשען על ידו את איש האלהים ויאמר הנה ה' עושה ארובות בשמים היהיה הדבר הזה, ויאמר *הנך רואה בעיניך ומשם לא תאכל" וכתיב

[עיין תוס.]

[מכות מו:]

[ע"ז יח.]

[תגיגה מו:]

[ויעתר לו]

נוסח מקבל כנגד מדה

מלכים ב ז

[ע"ל למלך] [ע"ל הנבה] [ע"ל הנקל]

ויהי לו כן וירמסו אותו . דבדבר שכפר בו נדון שלא מלכל משה וגרמם ברגלי הבאים לקנות : **(וכי אפשר קיים לעולם** . כלומר וכי אהרן היה כל כך שהנהן לו תרומה והלא לא נכנס לארון שראל ומאי הא דקאמר ונתתם ממנו תרומת ה' לאהרן הכהן) : **לעולם קיים** . ולא דווקא אלא כלומר הלא לא עגזר עליו שיהיה כל כך : **שפיר נמיות** . לעולם הבא : **דבי רבי ישמעאל תנא** . הא דכתיב לאהרן ולו להכי הוא דאתא אלא לומר לך כאהרן וכו' : **מה אני ספק דורש ומוכל** . ואין אנו יודעין כשנטל בהמה מן העדר אם דעתו לדורסה ולאוכלה מיד קודם שתסריח או לא אלא לטרוף ולמלא (תרו) [תאותו] ולאחר זמן יאכלנה כשתסריח וה"נ כהן עם הארץ כשאנו נותנין לו תרומה בידו אין אנו יודעין אם יאכלנה בטהרה או בטומאה [אי נמי] ספק דורס שאני דרכו לדרוס ולרמוס בהמה ברגליו ואוכלה כשהיא דרוסה מטולת ופעמים שעתה בחורו ואינה מטולת : **מון מסמס** . עטות הרבה מטעין עליו : **נאכלם אם קדשיסם** . ומתרגמינן במיכלהון בטוהרא ית קודשיהון : **אלא נסס** . דמשמע שהבטיח הקב"ה לאבותיו לברהם יצחק ויעקב שיתן להם ארץ ישראל וכי להם ניתנה והלא לבניהם ניתנה אלא מלמד שעתידין לחזור ועתיד הקב"ה ליתן להם את ארץ ישראל : **פגר שוכב עם אבותיך וקם** . הגה אתה מת שוכב והגה אתה קם שתחיה לעתיד לבא והאי וקם אתיא קאי : **דילמא וקם עמם וזנם** . דלקמי' קאי ולאו אלעיל והייט אחד *(מג') מקרלות שאין להם הכרע* : **ימיו מפיך** . דמתיס שבארץ ישראל יחיו : **נבלפי יקומון** . אפי' נפלים יחיו במסכת כתובות* : **ודילמא מפיס שפתיס יפוקלו** . דהאיא קרא יחיו מתיך

ג א מיי' פ"ח מסלכות תשובה הל"ח : רש"ל מ"ז

ד ב מיי' שם הלכה כ כהגהות, ובהפירוש שהביא בשל מ"ש בשם הרמב"ן :

מסת יח. ברכות כו.

נוסחא/מבנה (פרק ב' ב') פסוקים והוכחות לתחיית המתים . פסוקים שהוכאו ונדחו (אות שאולי יש לבטל אחרת) נאמרנו מלמעלה

נוסחא/מבנה מקורות המאמרים שאין לתת תרומה לכהן עם הארץ

ס"ל מכאן אמרו שאין נותנין מתנה לכהן ע"ה

[ע"ל הכהנים והלוים]

מבנה

ג' תיאוריים הקודמים למי שנותן תרומתו לכהן עם הארץ

[ע"ל מתמשה]

[יומא נב:]

[דף קיח.]

מבנה

הוכחות על כהן גדול לתחיית המתים מן התורה - שנמחו

יבמות לו: מ"ש בכתובות לח: מ"ש

דברים ד

הגהות הגר"א

[א] גם' סימן לדיק גם בשם קס . ל"ב מ"ק ק"ס גמ"ס נ"ס סי' כ"ל :

מסורת השי"ס

ויהי לו כן וירמסו אותו העם בשער וימות", ודילמא קללת אלישע גרמה ליה *דאמר רב יהודה אמר רב קללת חכם אפי' על הגנם היא באה? אם כן לכתוב קרא 'וירמסוהו וימות' מאי 'בשער'- על עסקי שער. (*אמר ר' יוחנן) מניין לתחיית המתים מן התורה? שנאמר "ונתתם ממנו [את] תרומת ה' לאהרן הכהן" וכי אהרן לעולם קיים והלא לא נכנס לארץ ישראל שנותנין לו תרומה? אלא מלמד שעתיד לחיות וישראל נותנין לו תרומה מכאן לתחיית המתים מן התורה? *דבי רבי ישמעאל תנא "לאהרן כאהרן מה אהרן חבר אף בניו חברים"*

*א"ר שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מניין שאין נותנין תרומה לכהן עם הארץ שנאמר "ויאמר לעם ליושבי ירושלים לתת מנת (*לכהנים ולוים) למען יחזקו בתורת ה' -'כל המחזיק בתורת ה' יש לו מנת, ושאינו מחזיק בתורת ה' אין לו מנת, אמר רב אחא בר אדא אמר רב יהודה כל הנותן תרומה לכהן עם הארץ כאילו נותנה לפני ארי *מה ארי ספק דורס ואוכל ספק אינו דורס ואוכל אף כהן עם הארץ ספק אוכלה בטהרה ספק אוכלה בטומאה. ר' יוחנן אמר אף גורם לו מיתה שנאמר "ומתו בו כי יחללוהו, דבי ר"א בן יעקב תנא אף משיאו עון אשמה שנאמר "והשיאו אותם עון אשמה באכלם את קדשיהם. תניא ר' סימאי אומר מניין לתחיית המתים מן התורה שנאמר "וגם הקימותי את בריתי

אתם לתת להם את ארץ כנען-לכם' לא נאמר אלא "להם" מכאן לתחיית המתים מן התורה : [א] (צד"ק ג"ם גש"ם ק"ם סימן) : שאלו מינין את רבן גמליאל : מניין שהקדוש ברוך הוא מחיה מתים? אמר להם מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים ולא קיבלו ממנו {מן התורה דכתיב "ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבותיך וקם" אמרו לו ודילמא "וקם העם הזה וזנה", מן הנביאים דכתיב "יחיו מתיך נבלתי יקומון הקיצו ורננו שוכני עפר כי טל אורות טלך וארץ רפאים תפיל ודילמא מתים שדחיה יחזקאל, מן הכתובים דכתיב "והכך כיין הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים" ודילמא דחיש מרחשן שפוותיה בעלמא כר' יוחנן *דאמר ר' יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק כל מי שנאמרה הלכה בשמו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר שנאמר "דובב שפתי ישנים" עד שאמר להם מקרא זה -"אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם' לכם' לא נאמר אלא "להם" מכאן לתחיית המתים מן התורה וי"א מן המקרא הזה אמר להם "ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום" (פשיטא דחיים כולכם היום אלא אפילו ביום שכל העולם כולם מתים אתם חיים) מה היום כולכם קיימין אף לעוה"ב כולכם קיימין. שאלו רומיים את רבי יהושע בן חנניה מניין שהקב"ה מחיה מתים ויודע מה שעתיד להיות? אמר להו-תרוייהו מן המקרא הזה שנאמר "ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבותיך' וקם' העם הזה וזנה' ודילמא 'וקם העם הזה וזנה' אמר להו *נקוטו מיהא פלגא בידייכו-דיודע מה שעתיד להיות* איתמר נמי א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי מניין שהקדוש ברוך הוא מחיה מתים ויודע מה שעתיד להיות שנאמר "הנך שוכב עם אבותיך וקם וגו'"

תניא א"ר אליעזר בר' יוסי בדבר זה זייפתי ספרי מינים שהיו אומרים אין תחיית המתים מן התורה אמרתי להן זייפתם תורתכם ולא העליתם בידכם כלום שאתם אומרים אין תחיית המתים מן התורה הרי הוא אומר "הכרת תכרת הנפש ההיא עונה בה" "הכרת תכרת"-בעולם הזה "עונה בה" לאימת-לאו לעולם הבא א"ל רב פפא לאביי ולימא להו תרוייהו "מהכרת תכרת" אינהו הוו אמרי ליה *דברה תורה כלשון בני אדם כתנאי *הכרת תכרת: "הכרת"-בעולם הזה "תכרת"-לעולם הבא דברי ר"ע, אמר לו ר' ישמעאל והלא כבר נאמר "את ה' הוא מגדף ונכרתה" וכי שלשה עולמים יש אלא "ונכרתה"-בעולם הזה "הכרת"-לעולם הבא "הכרת תכרת"-דברה תורה כלשון בני אדם בין ר' ישמעאל ובין ר"ע "עונה בה" מאי עבדי ביה? לכדתניא *יכול אפילו עשה תשובה ת"ל "עונה בה" לא אמרתי אלא בזמן שעונה בה. שאלה קליאופטרא מלכתא את ר"מ אמרה ידענא דהרי שבבי הכתיב "ויציצו מעיר כעשב הארץ" אלא כשהן עומדין עומדין ערומין-או בלבושיהן עומדין? אמר לה *ק"ו מחיטה: "ומה חיטה שנקברה ערומה יוצאה בכמה לבושין, צדיקים שנקברים בלבושיהן על אחת כמה וכמה. א"ל קיסר לרבן גמליאל אמריתו דשבבי חיי, הא הוו עפרא ועפרא מי קא חיי?

אמרה

ויהי לו כן וירמסו אותו העם בשער וימות" ודילמא קללת אלישע גרמה ליה *דאמר רב יהודה אמר רב קללת חכם אפי' על הגנם היא באה? אם כן לכתוב קרא 'וירמסוהו וימות' מאי 'בשער'- על עסקי שער. (*אמר ר' יוחנן) מניין לתחיית המתים מן התורה? שנאמר "ונתתם ממנו [את] תרומת ה' לאהרן הכהן" וכי אהרן לעולם קיים והלא לא נכנס לארץ ישראל שנותנין לו תרומה? אלא מלמד שעתיד לחיות וישראל נותנין לו תרומה מכאן לתחיית המתים מן התורה? *דבי רבי ישמעאל תנא "לאהרן כאהרן מה אהרן חבר אף בניו חברים"*

*א"ר שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מניין שאין נותנין תרומה לכהן עם הארץ שנאמר "ויאמר לעם ליושבי ירושלים לתת מנת (*לכהנים ולוים) למען יחזקו בתורת ה' -'כל המחזיק בתורת ה' יש לו מנת, ושאינו מחזיק בתורת ה' אין לו מנת, אמר רב אחא בר אדא אמר רב יהודה כל הנותן תרומה לכהן עם הארץ כאילו נותנה לפני ארי *מה ארי ספק דורס ואוכל ספק אינו דורס ואוכל אף כהן עם הארץ ספק אוכלה בטהרה ספק אוכלה בטומאה. ר' יוחנן אמר אף גורם לו מיתה שנאמר "ומתו בו כי יחללוהו, דבי ר"א בן יעקב תנא אף משיאו עון אשמה שנאמר "והשיאו אותם עון אשמה באכלם את קדשיהם. תניא ר' סימאי אומר מניין לתחיית המתים מן התורה שנאמר "וגם הקימותי את בריתי

אתם לתת להם את ארץ כנען-לכם' לא נאמר אלא "להם" מכאן לתחיית המתים מן התורה : [א] (צד"ק ג"ם גש"ם ק"ם סימן) : שאלו מינין את רבן גמליאל : מניין שהקדוש ברוך הוא מחיה מתים? אמר להם מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים ולא קיבלו ממנו {מן התורה דכתיב "ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבותיך וקם" אמרו לו ודילמא "וקם העם הזה וזנה", מן הנביאים דכתיב "יחיו מתיך נבלתי יקומון הקיצו ורננו שוכני עפר כי טל אורות טלך וארץ רפאים תפיל ודילמא מתים שדחיה יחזקאל, מן הכתובים דכתיב "והכך כיין הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים" ודילמא דחיש מרחשן שפוותיה בעלמא כר' יוחנן *דאמר ר' יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק כל מי שנאמרה הלכה בשמו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר שנאמר "דובב שפתי ישנים" עד שאמר להם-מקרא זה -"אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם' לכם' לא נאמר אלא "להם" מכאן לתחיית המתים מן התורה וי"א מן המקרא הזה אמר להם "ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום" (פשיטא דחיים כולכם היום אלא אפילו ביום שכל העולם כולם מתים אתם חיים) מה היום כולכם קיימין אף לעוה"ב כולכם קיימין. שאלו רומיים את רבי יהושע בן חנניה מניין שהקב"ה מחיה מתים ויודע מה שעתיד להיות? אמר להו-תרוייהו מן המקרא הזה שנאמר "ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבותיך' וקם' העם הזה וזנה' ודילמא 'וקם העם הזה וזנה' אמר להו *נקוטו מיהא פלגא בידייכו-דיודע מה שעתיד להיות* איתמר נמי א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי מניין שהקדוש ברוך הוא מחיה מתים ויודע מה שעתיד להיות שנאמר "הנך שוכב עם אבותיך וקם וגו'"

תניא א"ר אליעזר בר' יוסי בדבר זה זייפתי ספרי מינים שהיו אומרים אין תחיית המתים מן התורה אמרתי להן זייפתם תורתכם ולא העליתם בידכם כלום שאתם אומרים אין תחיית המתים מן התורה הרי הוא אומר "הכרת תכרת הנפש ההיא עונה בה" "הכרת תכרת"-בעולם הזה "עונה בה" לאימת-לאו לעולם הבא א"ל רב פפא לאביי ולימא להו תרוייהו "מהכרת תכרת" אינהו הוו אמרי ליה *דברה תורה כלשון בני אדם כתנאי *הכרת תכרת: "הכרת"-בעולם הזה "תכרת"-לעולם הבא דברי ר"ע, אמר לו ר' ישמעאל והלא כבר נאמר "את ה' הוא מגדף ונכרתה" וכי שלשה עולמים יש אלא "ונכרתה"-בעולם הזה "הכרת"-לעולם הבא "הכרת תכרת"-דברה תורה כלשון בני אדם בין ר' ישמעאל ובין ר"ע "עונה בה" מאי עבדי ביה? לכדתניא *יכול אפילו עשה תשובה ת"ל "עונה בה" לא אמרתי אלא בזמן שעונה בה. שאלה קליאופטרא מלכתא את ר"מ אמרה ידענא דהרי שבבי הכתיב "ויציצו מעיר כעשב הארץ" אלא כשהן עומדין עומדין ערומין-או בלבושיהן עומדין? אמר לה *ק"ו מחיטה: "ומה חיטה שנקברה ערומה יוצאה בכמה לבושין, צדיקים שנקברים בלבושיהן על אחת כמה וכמה. א"ל קיסר לרבן גמליאל אמריתו דשבבי חיי, הא הוו עפרא ועפרא מי קא חיי?

אמרה

[ע"ל סיום]

[ליתא בש"ס]

* סוגריים: אותיות הסוגריים הם מאמרות לתחיית המתים. בחיוך הסוגריים הם מוגן קו: מתרסקת הה נאמן תרומה לכהן עם הארץ

[ע"ל הדר: כריתות יז:]

[ע"ל מתמשה: כריתות יז:]

[ספרים מס: ע"ש]

דברים לח

* סוגריים: נקנן לשמר על דבר הקליאפ ישעיה לו

שיר ז

דברים יח

רש"ל מ"ז

[דברים לח]

[מו"ק כח.]

למדבר מו

[קידושין יז. ושיל]

[לעיל סד: שבועות יב.]

שם

[שבועות יב.]

תהלים מב

[כתובות קיח: ועי' הוספות חולין קיז: ד"ה תמה]